

VAT W GASTRONOMII – JEDNOLITA STAWKA Z KORZYŚCIĄ DLA SEKTORA

OPINIA GŁÓWNEGO EKSPERTA ZPP DS. PRAWA I PODATKÓW

Już od 1 lipca w rozliczeniach VAT obowiązuje nowa matryca stawek podatkowych.

Tak jak dotychczas środki spożywcze opodatkowane są według dwóch obniżonych stawek podatkowych 5% oraz 8%, a także według stawki podstawowej 23%. Natomiast usługi restauracyjne oraz cateringowe są objęte stawką obniżoną w wysokości 8%. Po wejściu w życie nowej matrycy stawki podatkowe pozostają zatem bez zmian, natomiast zmienił się sposób identyfikowania towarów i usług w kontekście zastosowania właściwej stawki. Nieznaczącej zmianie uległ również zakres towarów i usług objętych preferencyjnymi stawkami podatkowymi.

Co do zasady można wyodrębnić dwie grupy przyporządkowania towarów lub usług do poszczególnych stawek podatkowych przyjmując za kryterium ich odpowiednią kwalifikację statystyczną.

Pierwsza grupa to towary spożywcze, którym nie towarzyszą żadne dodatkowe usługi sprzedającego, z wyjątkiem tych koniecznych ze względu na dokonywaną sprzedaż, nierozdzielnie związanych z dostawą towaru (np. wyeksponowanie towaru na półkach sklepowych). W takim przypadku zastosowanie ma stawka preferencyjna 5% dla towarów poszeregowanych według nomenklatury scalonej (CN) wymienionych w załączniku nr 10 ustawy o VAT, a 8% - w załączniku nr 10.

Drugą grupą są towary i usługi klasyfikowane według PKWiU 2015 w grupowaniu 56 – usługi związane z wyżywieniem objęte stawką preferencyjną w wysokości 8%. W tej grupie można wyodrębnić towary spożywcze, którym towarzyszą dodatkowe usługi sprzedającego i są one wydawane do natychmiastowego spożycia oraz usługi restauracyjne i cateringowe, w ramach których są wydawane towary spożywcze.

Z drugiej grupy część towarów i usług została przez ustawę wyłączona, a zatem nie można wobec nich stosować stawki preferencyjnej 8% tylko podstawową stawkę 23%. Są to:

1. Napoje inne niż wymienione w załączniku nr 3 lub załączniku nr 10 do ustawy o VAT albo w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie, w tym ich przygotowanie i podanie: m.in. kawa, herbata, napoje z ich wykorzystaniem, woda mineralna, napoje gazowane, alkohol.
2. Towary nieprzetworzone przez podatnika, inne niż wymienione w załączniku nr 3 lub załączniku nr 10 do ustawy o VAT albo w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie.

3. Posiłki, których składnikiem są:

- homary i ośmiornice oraz inne towary objęte CN 0306-0308 (np. krewetki, małże czy ślimaki),
- kawior lub namiastki kawioru objęte CN 1604,
- przetwory z homarów i ośmiornic oraz innych towarów objętych CN 1603 00 i CN 1605.

Powyższa klasyfikacja i wyłączenia mają zastosowanie od 1 lipca, przy czym należy zwrócić uwagę, iż swoim zakresem niewiele się różnią od wcześniej obowiązujących przepisów. Uogólniając, w porównaniu ze stanem sprzed 1 lipca 2020 r., rozszerzono listę produktów i usług gastronomicznych opodatkowanych wyższą stawką o owoce morza oraz posiłki, których składnikami są owoce morza.

Należy się zastanowić czy taka regulacja wynika z wymogów prawa UE i jest narzucona przez Dyrektywę 2006/112. Wydaje się bowiem, że objęcie jednolitą 8% stawką preferencyjną wszystkich usług restauracyjnych i cateringowych byłoby znaczącym uproszczeniem i pomocą dla branży gastronomicznej.

Dyrektywa 2006/112 przewiduje możliwość stosowania przez państwa członkowskie jednej lub dwóch stawek obniżonych. Jednakże mają one zastosowanie wyłącznie do kategorii towarów i usług wymienionych w Załączniku nr III. I tak w ramach towarów spożywczych i usług gastronomicznych stawkami obniżonymi mogą być objęte:

1. środki spożywcze (łącznie z napojami, ale z wyłączeniem napojów alkoholowych) przeznaczone do spożycia przez ludzi i zwierzęta, żywe zwierzęta, nasiona, rośliny oraz składniki zwykle przeznaczone do produkcji środków spożywczych; produkty zwykle przeznaczone do użytku jako dodatek lub substytut środków spożywczych; oraz
2. usługi restauracyjne i cateringowe, z możliwością wykluczenia dostawy napojów (alkoholowych lub bezalkoholowych).

Jak zatem widać dyrektywa 2006/112 pozwala na preferencyjne opodatkowanie towarów spożywczych, w tym również napojów, jednakże wyłącza wprost możliwość takiego opodatkowania wobec napojów alkoholowych. Jeśli zaś chodzi o opodatkowanie usług restauracyjnych i cateringowych dyrektywa 2006/112 nie ogranicza możliwości ich opodatkowania stawką preferencyjną. Potwierdza jedynie prawo państw członkowskich, stosującym stawki obniżone dla usług restauracyjnych

i cateringowych, wyłączenia z tego zakresu napojów bezalkoholowych i alkoholowych. Wobec powyższego, za zgodne z dyrektywą należałoby uznać opodatkowanie wszystkich usług restauracyjnych i cateringowych (w tym dostawy napojów) jednolitą, preferencyjną stawką 8%

Wydaje się zatem, że nic nie stoi na przeszkodzie, żeby wszystkie usługi restauracyjne oraz gastronomiczne opodatkować stawką obniżoną 8%. Znacznie uprościłoby to system opodatkowania VAT w gastronomii. Nie prowadziłoby do takich nieuzasadnionych sytuacji, jakie wywołać może nowa

matryca stawek, że spaghetti z owocami morza będzie opodatkowane 23% stawką VAT, a podobna potrawa niezawierająca tych składników – według stawki 8%.

prof. dr hab. Adam Mariański

Główny Ekspert ZPP ds. Prawa i Podatków

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2020 r. poz. 106 ze zm.) - art. 41 ust. 1, 2, 2a oraz 12f.
2. Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. UE L 347, s. 1 ze zm.) – art. 98 oraz pkt 1 i 12a Załącznika III.